

Prezes Rady Ministrów

Donald Tusk

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-159-25

Pan Szymon HOŁOWNIA
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Międzynarodowym Trybunałem Karnym w sprawie wykonywania wyroków Międzynarodowego Trybunału Karnego, podpisanej w Hadze dnia 3 grudnia 2024 r. Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych zostali upoważnieni Minister Sprawiedliwości i Minister Spraw Zagranicznych.

Z poważaniem
Donald Tusk
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

U S T A W A

z dnia

o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Międzynarodowym Trybunałem Karnym w sprawie wykonywania wyroków Międzynarodowego Trybunału Karnego, podpisanej w Hadze dnia 3 grudnia 2024 r.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Międzynarodowym Trybunałem Karnym w sprawie wykonywania wyroków Międzynarodowego Trybunału Karnego, podpisanej w Hadze dnia 3 grudnia 2024 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel związania Rzeczypospolitej Polskiej Umową

a) Cel *sensu stricto*

Międzynarodowy Trybunał Karny (dalej „MTK” lub „Trybunał”) z siedzibą w Hadze jest pierwszym w historii stałym sądem międzynarodowym powołanym do sądenia osób fizycznych oskarżanych o popełnienie najpoważniejszych zbrodni międzynarodowych, do których należą zbrodnie ludobójstwa, zbrodnie agresji, zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne. Rzeczpospolita Polska (dalej również jako „RP”) ratyfikowała Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego, sporządzony w Rzymie dnia 17 lipca 1998 r. (dalej „Statut Rzymski”), w dniu 9 października 2001 r. (Dz. U. z 2003 r. poz. 708). W liście z 31 sierpnia 2004 r. Minister Sprawiedliwości wyraził gotowość RP do przyjmowania do odbywania kary pozbawienia wolności osób skazanych przez MTK pod warunkiem, że są obywatelami polskimi. W dniu 4 stycznia 2024 r. stanowisko to zostało wycofane, a Minister Sprawiedliwości zadeklarował gotowość RP do przyjmowania do odbywania kary pozbawienia wolności osób skazanych przez MTK niezależnie od ich obywatelstwa.

Zgodnie z praktyką Trybunału w celu praktycznej realizacji takiej gotowości, konieczne jest zawarcie stosownej umowy dwustronnej z MTK. Dotychczas umowy międzynarodowe o wykonywaniu wyroków MTK zostały zawarte przez MTK z 15 państwami (Republika Argentyna, Republika Austrii, Królestwo Belgii, Królestwo Danii, Republika Finlandii, Republika Francuska, Gruzja, Królestwo Hiszpanii, Republika Kolumbii, Republika Mali, Królestwo Norwegii, Republika Serbii, Republika Słowenii, Królestwo Szwecji oraz Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej). Aktualnie Trybunał dąży do zawarcia umów o wykonywaniu jego wyroków z państwami z regionów geograficznych, z których mogą pochodzić potencjalni skazani. Z tego względu MTK zwrócił się z taką propozycją do kilku państw z Europy Środkowo-Wschodniej – w tym do Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Czeskiej i Republiki Słowackiej – a także grupy państw afrykańskich.

Celem związania RP *Umową między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Międzynarodowym Trybunałem Karnym w sprawie wykonywania wyroków Międzynarodowego Trybunału Karnego, podpisaną w Hadze dnia 3 grudnia 2024 r.* (dalej „Umowa”) jest więc ustanowienie ram prawnomiędzynarodowych określających warunki przyjmowania przez RP osób skazanych przez Trybunał oraz szczegółowe uregulowanie kwestii praktycznych związanych z

wykonywaniem kar przez niego orzeczonych (zob. piąty motyw preambuły oraz art. 1 Umowy). Przedmiotowa Umowa jest wzorowana na podobnych umowach dwustronnych zawartych przez MTK z ww. państwami, a zwłaszcza na umowach MTK z Francją i Szwecją.

b) Cel *sensu largo*

Związanie RP Umową stanowić będzie jasny sygnał, że RP poważnie traktuje swoje zobowiązania prawnomiędzynarodowe, w szczególności w obszarze wspomagania instytucji międzynarodowych w ściganiu oraz karaniu najpoważniejszych zbrodni międzynarodowych¹⁾. Ponadto związanie RP Umową będzie także dowodem ciągłego wsparcia udzielanego Trybunałowi. Zważywszy na zaangażowanie MTK w ściganie zbrodni popełnionych w związku z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, w tym zwłaszcza wydanie przez tenże Trybunał w dniu 17 marca 2023 r. nakazów aresztowania Prezydenta Federacji Rosyjskiej (Władimira Putina) oraz Pełnomocniczki przy Prezydencie Federacji Rosyjskiej do spraw Praw Dziecka (Marii Lwowie-Bielewej), związanie RP Umową potwierdzi jej niezmiennie stanowisko nie tylko w tej sprawie, ale także wobec wysiłków całej społeczności międzynarodowej podejmowanych w celu utrzymania pokoju oraz zapewnienia poszanowania dla podstawowych wartości zapisanych w Karcie Narodów Zjednoczonych²⁾.

2. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Umowa w sposób szczegółowy reguluje kwestie praktyczne związane z wykonywaniem kar orzeczonych przez MTK (np. stawiennictwo osoby przed MTK, działania w sytuacji ucieczki osoby skazanej, procedurę wydalenia osoby po odbyciu kary). Zgodnie z treścią Umowy, wykonaniu w RP będą mogły podlegać wyroki MTK wydane w stosunku do skazanych niezależnie od ich obywatelstwa, w tym niebędących obywatelami RP lub nieposiadających stałego miejsca pobytu na jej terytorium. Rozwiązanie to różni się od obowiązujących polskich uregulowań prawnych w zakresie wykonywania kar orzeczonych przez sądy innych państw (zob. art. 609 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, Dz. U. z 2025 r. poz. 46, z późn. zm., dalej „k.p.k.”). W tej mierze zastosowanie bezpośrednie znajdą – w

¹⁾ Zob. w tym kontekście czwarty motyw preambuły oraz art. 103 ust. 1 lit. a Statutu Rzymskiego, a także *per analogiam* wyrok Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 20 lipca 2012 r. w sprawie *Questions relating to the Obligation to Prosecute or Extradite* (Belgia p. Senegalowi), I.C.J. Reports 2012, § 68, a także wyrok z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie *Application of the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide* (Gambia p. Mjanmie), I.C.J. Reports 2022, § 107 oraz wyrok z dnia 5 lutego 1970 r. w sprawie *Barcelona Traction* (Belgia p. Hiszpanii), I.C.J. Reports 1970, § 33–34, a zarazem wyrok z dnia 11 lipca 1996 w sprawie *Application of the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide* (Bośnia i Hercegowina p. Serbii i Czarnogórze), I.C.J. Reports 1996, § 31.

²⁾ Zob. np. trzeci motyw preambuły oraz art. 1 ust. 1 Karty Narodów Zjednoczonych (Dz. U. z 1947 r. poz. 90).

oparciu o art. 91 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. poz. 483, z późn. zm.) – odpowiednie przepisy Statutu Rzymskiego.

Umowa zawiera gwarancje ochrony interesów, bezpieczeństwa oraz suwerenności RP, w szczególności poprzez ustanowienie dwupoziomowego mechanizmu wyrażania zgody na przejście do wykonania przez RP konkretnego wyroku. Po skazaniu oskarżonego przez MTK Prezydium Trybunału będzie mogło, zgodnie z art. 2 ust. 1 Umowy, skontaktować się z przedstawicielami strony polskiej z prośbą o przedstawienie informacji dotyczących „praktycznej gotowości do przyjęcia” konkretnej osoby skazanej. Dopiero po uzyskaniu pozytywnego stanowiska RP odnośnie do „praktycznej gotowości” Prezydium Trybunału będzie mogło, zgodnie z art. 2 ust. 3 Umowy, wyznaczyć RP jako państwo, które wykona karę. Wyznaczenie to jednak nie jest dla RP wiążące, co oznacza, że RP będzie miała możliwość, a nie obowiązek, je zaakceptować (zob. art. 2 ust. 4 oraz *a contrario* art. 3 ust. 1 Umowy w świetle art. 103 ust. 1 lit. c Statutu Rzymskiego).

W związku z powyższym RP będzie posiadać daleko idącą swobodę uprawniającą do odmowy podjęcia się wykonywania orzeczenia, jeśli nie byłoby to zgodne z przepisami prawa krajowego lub mogłoby poważnie zagrozić bezpieczeństwu państwa (zob. np. przesłanki określone w art. 611b § 1 k.p.k.). Ponadto Umowa zawiera również klauzulę umożliwiającą stronie polskiej wystosowanie z jakiegokolwiek powodu wniosku do Prezydium MTK o przekazanie osoby skazanej do innego państwa (zob. art. 9 ust. 1 Umowy).

W myśl art. 2 ust. 4 Umowy, procedowanie w kwestii wniosku MTK będzie podlegać polskiemu prawu krajowemu. Oznacza to, zgodnie z art. 615 § 1 k.p.k., że odpowiednie zastosowanie będą miały przepisy działu XIII k.p.k., regulującego postępowanie w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych, a zwłaszcza rozdział 66 „Przejęcie i przekazanie orzeczeń do wykonania”. Tym samym organem właściwym do realizowania wniosków MTK będzie Minister Sprawiedliwości, który po otrzymaniu wniosku wystosowanego przez Prezydium MTK zwróci się do właściwego sądu o wydanie postanowienia w przedmiocie dopuszczalności przejścia wyroku MTK do wykonania w RP. Zgodnie z art. 611a § 3 k.p.k., jeśli właściwy sąd wyda postanowienie o niedopuszczalności przejścia przez RP osoby skazanej przez MTK (na podstawie przesłanek zawartych w art. 611b § 1 k.p.k. – np. brak zgody osoby skazanej albo naruszenie bezpieczeństwa RP), to przekazanie takiej osoby nie będzie mogło nastąpić.

Tak jak w przypadku wykonywania wyroków państw obcych, przejście wyroku MTK do wykonania w RP będzie odbywało się w ramach procedury *exequatur*. Oznacza to, że właściwy

sąd w RP odpowiednio określi kwalifikację prawną czynu według prawa polskiego oraz karę podlegającą wykonaniu w RP (por. art. 611c § 2 k.p.k. w związku z art. 114 § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, Dz. U. z 2025 r. poz. 383, dalej „k.k.”), przy czym będzie on związany orzeczoną przez MTK wymiarą kary pozbawienia wolności (zob. art. 7 ust. 1 Umowy w świetle art. 105 ust. 1 Statutu Rzymskiego). Nowelizacja k.k. z dnia 7 lipca 2022 r. doprowadziła do kompatybilności katalogu kar w prawie polskim z katalogiem kar określonych w Statucie Rzymskim (zob. w szczególności art. 32 pkt 3 i pkt 5 k.k. w związku z art. 37 k.k. w świetle art. 77 ust. 1 Statutu Rzymskiego), co ułatwi sądom RP poprawne stosowanie art. 7 ust. 1 Umowy.

Wykonanie w RP kary pozbawienia wolności osoby skazanej wyrokiem MTK podlegać będzie prawu polskiemu (zob. art. 4 ust. 4 Umowy). MTK będzie natomiast uprawniony do sprawowania nadzoru nad sposobem i warunkami wykonywania tej kary (zob. art. 4 ust. 1 Umowy) – np. Trybunał będzie mógł zażądać informacji, sprawozdań, opinii oraz konsultacji z RP i osobą skazaną (zob. art. 4 ust. 2 oraz ust. 6 Umowy) w związku z karą podlegającą wykonaniu. Umowa zobowiązuje stronę polską do wykonywania kary pozbawienia wolności zgodnie z powszechnie przyjętymi międzynarodowymi standardami regulującymi traktowanie więźniów (zob. motyw 3 preambuły i art. 4 ust. 1 Umowy). Na mocy Umowy strona polska zezwala przedstawicielom Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża (dalej „MKCK”) na przeprowadzenie w dowolnym czasie kontroli warunków pozbawienia wolności osoby skazanej (zob. art. 4 ust. 8 Umowy), a także uprawnia MKCK do sporządzania sprawozdań oraz, jeśli to konieczne, wystosowania zaleceń mających na celu zapewnienie przez stronę polską poprawnego traktowania osoby skazanej.

Na mocy Umowy (zob. art. 6 ust. 1) RP zobowiązuje się nie sądzić osoby skazanej za przestępstwo, o którym mowa w art. 5 Statutu Rzymskiego, za które osoba została już skazana albo uniewinniona przez Trybunał (zasada *ne bis in idem*). Umowa jednoznacznie zakazuje ścigania, karania lub ekstradycji osoby skazanej do innego państwa bez zgody Prezydium MTK (zob. art. 6 ust. 2 Umowy w świetle art. 101 ust. 1 Statutu Rzymskiego). Tym samym RP będzie zobowiązana odmówić wykonania wniosku ekstradycyjnego wystosowanego przez inne państwo np. na podstawie umowy dwustronnej w stosunku do jego obywatela skazanego przez MTK, jeśli Prezydium Trybunału rozpatrzy wniosek negatywnie. Obowiązek ten przestaje znajdować zastosowanie, jeśli osoba skazana, po odbyciu pełnego wymiaru kary, dobrowolnie pozostanie na terytorium RP przez okres dłuższy niż 30 dni (zob. art. 6 ust. 3 Umowy).

Wejście w życie Umowy umożliwi przejmowanie i wykonywanie w RP kar pozbawienia wolności wymierzanych przez Trybunał, co w obecnym stanie prawnym nie jest możliwe.

3. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, polityczne, prawne i finansowe związane z wejściem w życie Umowy, wraz z określeniem źródeł finansowania

Skutki społeczne: Powoławszy się na dotychczasowe – bezproblemowe – doświadczenie RP odnośnie do wykonywania wyroków Międzynarodowego Trybunału Karnego dla byłej Jugosławii należy uznać, że związanie RP Umową nie wywoła negatywnych skutków społecznych.

Skutki gospodarcze: Związanie RP Umową poprzez jej ratyfikację nie wpłynie na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, oraz sytuację i rozwój regionalny.

Skutki polityczne: Związanie Umową podkreśli pozycję i znaczenie RP jako państwa aktywnie wspierającego sądownictwo międzynarodowe. Kwestia ta jest szczególnie istotna w świetle trwającej agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę i związanej z nią aktywności Trybunału.

Skutki prawne: Związanie Umową pozwoli na wprowadzenie do polskiego porządku prawnego procedury przejęcia osób skazanych przez MTK w celu odbycia kary pozbawienia wolności. Procedura ta, z uwagi na specyfikę współpracy z trybunałami międzynarodowymi, różni się od procedur stosowanych przy wykonywaniu kar pozbawienia wolności orzekanych przez państwa obce, dlatego też niezbędne jest odrębne uregulowanie tej problematyki w drodze umowy dwustronnej z MTK.

Umowa jest zgodna ze standardami i zobowiązaniami międzynarodowymi RP, a także nie jest sprzeczna z przepisami prawa krajowego i prawa Unii Europejskiej. Umowa jest również zbliżona w swoich założeniach do *Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją Narodów Zjednoczonych o wykonywaniu wyroków Międzynarodowego Trybunału Karnego dla byłej Jugosławii, sporządzonej w Hadze dnia 18 września 2008 r.* (Dz. U. z 2009 r. poz. 1123). Podobnie jak w przypadku ww. umowy z Organizacją Narodów Zjednoczonych, związanie się Umową nie będzie rodzić konieczności zmiany prawa polskiego z uwagi na fakt, że jej przepisy będą miały charakter samowykonalny i będą stosowane bezpośrednio, mając pierwszeństwo m.in. przed przepisami k.p.k. (zgodnie z art. 91 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej).

Skutki finansowe: Zgodnie z Umową zwykle koszty wykonywania kary na terytorium państwa wykonania będzie ponosiła RP (zob. art. 11 ust. 1 Umowy), natomiast pozostałe koszty, w tym

koszty przekazania osoby skazanej, będzie ponosił MTK (zob. art. 11 ust. 2 Umowy). Związanie Umową spowoduje więc konieczność poniesienia przez stronę polską kosztów wykonania w RP kar pozbawienia wolności orzeczonych przez MTK, na których przejęcie RP wyraziła zgodę. Szacunkowy roczny koszt utrzymania skazanego w zakładzie karnym, takim, jak specjalnie dostosowany zakład w Piotrkowie Trybunalskim, wynosi około 77.600 PLN rocznie i obciąża budżet resortu sprawiedliwości. Należy jednak zaznaczyć, że w latach 2005–2025 MTK wydał zaledwie sześć wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności, które uprawomocniły się i zostały skierowane do wykonania³⁾. Uwzględniając powyższe – oraz powoławszy się na doświadczenie RP w zakresie wykonywania wyroków Międzynarodowego Trybunału Karnego dla byłej Jugosławii (tj. odnośnie do 5 osób przekazanych przez 17 lat) – nie należy się spodziewać w najbliższym czasie znacznego wzrostu liczby osób skazanych przez Trybunał, skierowanych do odbycia kary w RP.

Tym samym, z uwagi na nieznaczny ewentualny wpływ Umowy na wydatki budżetu państwa, możliwa jest jej realizacja w ramach dotychczas posiadanych środków budżetowych w części 37 – Sprawiedliwość, przewidzianej w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 grudnia 2009 r. w sprawie klasyfikacji części budżetowych oraz określenia ich dysponentów (Dz. U. z 2025 r. poz. 1185).

4. Wyjaśnienie wyboru trybu związania Rzeczypospolitej Polskiej Umową

Umowa będzie podlegać ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, w trybie art. 89 ust. 1 pkt 2 i 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 127), dotyczy bowiem ona wolności, praw i obowiązków obywatelskich określonych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz spraw uregulowanych w ustawie – m.in. w Kodeksie postępowania karnego.

Umowa dotyczy wyłącznie osób fizycznych skazanych przez Trybunał na karę pozbawienia wolności.

Umowa z MTK zawiera przepisy o charakterze samowykonalnym, a ich stosowanie nie będzie uzależnione od wydania ustawy. Tym samym, zgodnie z art. 91 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Umowa będzie stanowić samoistne źródło prawa *ex proprio vigore* podlegające bezpośredniemu stosowaniu w wewnętrznym porządku

³⁾ Za popełnienie zbrodni zawartych w art. 5 Statutu Rzymskiego MTK skazał na karę pozbawienia wolności następujące osoby: Thomas Lubanga Dyilo, Germain Katanga, Ahmad Al Faqi Al Mahdi, Bosco Ntaganda, Dominic Ongwen, Al Hassan Ag Abdoul Aziz.

prawnym⁴⁾, mając pierwszeństwo przed ustawami, np. k.p.k., zgodnie z art. 91 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 04.03.2008 r., SK 3/07, § 5.3). W związku z powyższym ratyfikacja Umowy z MTK nie będzie wymagała zmian w prawie krajowym RP.

⁴⁾ Zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 19.12.2002 r., K 33/02, § 6, a także L. Garlicki, *Polskie Prawo Konstytucyjne: Zarys Wykładu*, Warszawa 2024, s. 165–168.

UMOWA
MIĘDZY RZĄDEM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
A MIĘDZYNARODOWYM TRYBUNAŁEM KARNYM
W SPRAWIE WYKONYWANIA WYROKÓW
MIĘDZYNARODOWEGO TRYBUNAŁU KARNEGO

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej (zwany dalej „Państwem wykonania” lub „Rzecząpospolitą Polską”) oraz
Międzynarodowy Trybunał Karny (zwany dalej „Trybunałem”),
zwane łącznie „Stronami” lub każda z osobna „Stroną”,

PREAMBUŁA

PRZYWOŁUJĄC artykuł 103 ustęp 1 litera a Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego (zwanego dalej „Statutem Rzymskim”), przyjętego dnia 17 lipca 1998 roku przez Konferencję Dyplomatyczną Pełnomocników Organizacji Narodów Zjednoczonych, zgodnie z którym kary pozbawienia wolności orzeczone przez Trybunał są wykonywane w państwie wyznaczonym przez Trybunał z listy państw, które wyraziły gotowość przyjęcia osób skazanych;

PRZYWOŁUJĄC Regulę 200(5) Reguł Procesowych i Dowodowych Trybunału (zwanym dalej „Regułą”/„Regułami”), zgodnie z którą Trybunał może zawierać porozumienia dwustronne z państwami w celu ustanowienia ram dla przyjmowania osób skazanych przez Trybunał, zgodnie ze Statutem Rzymskim;

PRZYWOŁUJĄC powszechnie przyjęte międzynarodowe standardy regulujące traktowanie więźniów, w tym Wzorcowe reguły minimalne postępowania z więźniami (Reguły Nelsona Mandeli) przyjęte rezolucją Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych 70/175 z dnia 17 grudnia 2015 roku, Zbiór zasad ochrony wszystkich osób poddanych jakiegokolwiek formie zatrzymania bądź uwięzienia, przyjęty rezolucją Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych 43/173 z dnia 9 grudnia 1988 roku oraz Podstawowe zasady traktowania więźniów, przyjęte rezolucją Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych 45/111 z dnia 14 grudnia 1990 roku;

PRZYJMUJĄC DO WIADOMOŚCI gotowość Rzeczypospolitej Polskiej do przyjęcia osób skazanych przez Trybunał;

W CELU ustanowienia ram określających warunki, na jakich takie kary będą wykonywane w Rzeczypospolitej Polskiej;

UZGODNIŁY, co następuje:

Artykuł 1
Cel i zakres Umowy

Umowa reguluje kwestie związane lub wynikające z wykonywania kar orzeczonych przez Trybunał i wykonywanych w Rzeczypospolitej Polskiej.

Artykuł 2

Tryb wyznaczania i informacje dotyczące wyznaczania

1. Po skazaniu oskarżonego przez Izbę Orzekającą, Prezydium Trybunału (zwane dalej „Prezydium”) kontaktuje się z Państwem wykonania i zwraca się o przedstawienie w ciągu 30 dni kalendarzowych informacji o praktycznej gotowości do przyjęcia osoby skazanej przez Trybunał.
2. Jeżeli Państwo wykonania wykaże praktyczną gotowość do przyjęcia osoby skazanej przez Trybunał, Prezydium zwraca się do Państwa wykonania o przekazanie Trybunałowi aktualnych informacji dotyczących krajowego systemu zatrzymań, w tym między innymi ostatnio ogłoszonych przepisów i wytycznych administracyjnych.
3. W przypadku wyznaczenia Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa, w którym osoba skazana będzie wykonywać karę, o swojej decyzji Prezydium zawiadamia Państwo wykonania. Zawiadamiając o wyznaczeniu Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa wykonania, Prezydium przekazuje między innymi następujące informacje i dokumenty:
 - (a) imię i nazwisko, obywatelstwo, datę i miejsce urodzenia osoby skazanej;
 - (b) odpis prawomocnego wyroku skazującego wraz z orzeczoną karą;
 - (c) wymiar kary i termin rozpoczęcia jej wykonywania oraz czas pozostały do jej wykonania;
 - (d) termin, w którym osobie skazanej przysługuje prawo do ubiegania się o skrócenie wymiaru kary;
 - (e) z poszanowaniem tajemnicy lekarskiej, wszelkie niezbędne informacje dotyczące stanu zdrowia osoby skazanej, w tym stosowanych wobec niej zabiegów medycznych.
4. Państwo wykonania niezwłocznie podejmuje decyzję w sprawie wyznaczenia przez Trybunał, zgodnie z prawem krajowym Rzeczypospolitej Polskiej i informuje Prezydium, czy akceptuje wyznaczenie.

Artykuł 3

Przekazanie osoby skazanej

1. Przekazanie osoby skazanej następuje tak szybko, jak to możliwe, po zaakceptowaniu wyznaczenia przez Państwo wykonania.
2. Sekretarz Trybunału (zwany dalej „Sekretarzem”) zapewnia właściwe przekazanie osoby skazanej w porozumieniu z Państwem wykonania i Państwem pobytu tej osoby.

Artykuł 4

Nadzorowanie wykonywania kary i warunków pozbawienia wolności

1. Wykonywanie kary pozbawienia wolności podlega nadzorowi Trybunału i jest zgodne z powszechnie przyjętymi międzynarodowymi standardami regulującymi traktowanie więźniów.

2. W celu nadzorowania wykonywania kar pozbawienia wolności Prezydium:
 - (a) w razie konieczności zwraca się o wszelkie informacje, sprawozdania lub ekspertyzy od Państwa wykonania lub z innych wiarygodnych źródeł;
 - (b) w stosownych przypadkach deleguje sędziego Trybunału lub pracownika Trybunału, który będzie odpowiedzialny, po zawiadomieniu Państwa wykonania, za spotkanie z osobą skazaną i wysłuchanie jej stanowiska, bez obecności władz krajowych;
 - (c) w stosownych przypadkach umożliwia Państwu wykonania ustosunkowanie się do stanowiska wyrażonego przez osobę skazaną zgodnie z literą b.
3. Porozumiewanie się osoby skazanej z Trybunałem jest poufne i odbywa się w sposób niezakłócony. Prezydium, w porozumieniu z Państwem wykonania, przestrzega tych wymogów przy ustalaniu odpowiednich warunków wykonywania przez osobę skazaną prawa do porozumiewania się z Trybunałem w sprawie warunków pozbawienia wolności.
4. Warunki pozbawienia wolności podlegają prawu krajowemu Rzeczypospolitej Polskiej i są zgodne z powszechnie przyjętymi międzynarodowymi standardami regulującymi traktowanie więźniów. W żadnym razie warunki te nie mogą być bardziej albo mniej korzystne od tych, w jakich przebywają więźniowie skazani za podobne przestępstwa w Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Państwo wykonania zawiadamia Trybunał o wszelkich okolicznościach, w tym o skorzystaniu z warunków uzgodnionych na podstawie artykułu 103 ustęp 1 Statutu Rzymskiego, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na warunki lub wymiar kary pozbawienia wolności. O wszelkich takich znanych lub przewidywalnych okolicznościach zawiadamia się Trybunał z wyprzedzeniem co najmniej 45 dni. W tym okresie Państwo wykonania nie będzie podejmować żadnych działań, które mogłyby naruszyć jego zobowiązania wynikające z artykułu 110 Statutu Rzymskiego.
6. Państwo wykonania niezwłocznie informuje Prezydium o wszelkich istotnych zdarzeniach dotyczących osoby skazanej.
7. Jeśli osoba skazana kwalifikuje się do programu lub świadczenia więziennego dostępnego na mocy prawa krajowego Rzeczypospolitej Polskiej, które może wymagać aktywności poza zakładem karnym, Państwo wykonania informuje o tym fakcie Prezydium, wraz z przekazaniem wszelkich istotnych informacji lub uwag, z odpowiednim wyprzedzeniem umożliwiającym Trybunałowi wykonywanie jego funkcji nadzorczej.
8. Państwo wykonania zezwala Międzynarodowemu Komitetowi Czerwonego Krzyża (zwanemu dalej „MKCK”) na przeprowadzenie w dowolnym czasie i okresowo kontroli warunków pozbawienia wolności i traktowania osoby skazanej lub osób skazanych, przy czym częstotliwość wizyt określa MKCK. Po każdej wizycie MKCK:
 - (a) MKCK przedstawia Państwu wykonania i Prezydium poufne sprawozdanie ze swoich ustaleń, w razie konieczności wraz z zaleceniami;
 - (b) Państwo wykonania i Prezydium konsultują się wzajemnie w sprawie ustaleń zawartych w sprawozdaniu; następnie Prezydium zwraca się do Państwa wykonania o zgłaszanie wszelkich zmian w warunkach pozbawienia wolności wynikających z zaleceń MKCK;

- (c) Państwo wykonania i Prezydium przedstawiają MKCK wspólną odpowiedź w ciągu 30 dni kalendarzowych od otrzymania sprawozdania; we wspólnej odpowiedzi należy odnieść się do ustaleń zawartych w sprawozdaniu i określić środki służące realizacji zaleceń zawartych w sprawozdaniu przez Państwo wykonania i Prezydium.

Artykuł 5

Stawiennictwo przed Trybunałem

Jeżeli po przekazaniu osoby skazanej do Rzeczypospolitej Polskiej Trybunał zarządzi stawiennictwo osoby skazanej przed Trybunałem, osobę skazaną tymczasowo przekazuje się Trybunałowi, z zastrzeżeniem powrotu do Państwa wykonania w terminie określonym przez Trybunał. Okres rzeczywistego pozbawienia wolności w związku ze stawiennictwem przed Trybunałem zalicza się na poczet kary łącznej pozostałej do odbycia w Rzeczypospolitej Polskiej.

Artykuł 6

Ograniczenie ścigania lub karania

1. Osoba skazana nie może być sądzona przed sądem w Rzeczypospolitej Polskiej za przestępstwo, o którym mowa w artykule 5 Statutu Rzymskiego, za które została już skazana lub uniewinniona przez Trybunał.
2. Osoba skazana pozbawiona wolności w Państwie wykonania nie podlega ściganiu, ukaraniu ani ekstradycji do innego państwa za czyn popełniony przed jej przekazaniem do Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że na takie ściganie, ukaranie lub ekstradycję wyrazi zgodę Prezydium na wniosek Państwa wykonania.
 - (a) Jeżeli Państwo wykonania zamierza ścigać osobę skazaną lub wykonać wobec niej karę za czyn popełniony przed jej przekazaniem, zawiadamia o tym zamiarze Prezydium i przekazuje mu następujące dokumenty:
 - (i) opis stanu faktycznego sprawy wraz z kwalifikacją prawną;
 - (ii) tekst obowiązujących przepisów prawa, w tym dotyczących przedawnienia i obowiązujących kar;
 - (iii) odpis wyroku, nakazu aresztowania lub innego dokumentu mającego taką samą moc, a także każdego innego prawnego tytułu wykonawczego, który zamierza egzekwować;
 - (iv) protokół zawierający stanowisko osoby skazanej uzyskane po tym, jak osoba ta została odpowiednio poinformowana o postępowaniu.
 - (b) W przypadku wniosku o ekstradycję złożonego przez inne państwo, Państwo wykonania przekazuje Prezydium cały wniosek wraz z protokołem zawierającym stanowisko osoby skazanej, uzyskane po odpowiednim poinformowaniu tej osoby o wniosku o ekstradycję.

- (c) Prezydium może we wszystkich przypadkach zażądać wszelkich dokumentów lub dodatkowych informacji od Państwa wykonania lub państwa wnioskującego o ekstradycję.
 - (d) Prezydium może postanowić o przeprowadzeniu rozprawy.
 - (e) Prezydium podejmuje decyzję w możliwie najkrótszym czasie. O decyzji zawiadamia się wszystkie osoby, które uczestniczyły w postępowaniu.
 - (f) Jeżeli wniosek o ściganie, ukaranie lub ekstradycję do innego państwa dotyczy wykonania kary, osoba skazana może odbyć tę karę w Rzeczypospolitej Polskiej lub zostać poddana ekstradycji do innego państwa dopiero po odbyciu całej kary orzeczonej przez Trybunał.
 - (g) Prezydium może zezwolić na tymczasową ekstradycję osoby skazanej do innego państwa w celu przeprowadzenia postępowania karnego tylko wtedy, gdy uzyskało gwarancje, które uzna za wystarczające, że osoba skazana zostanie zatrzymana w areszcie w tym państwie i przekazana z powrotem do Rzeczypospolitej Polskiej po zakończeniu postępowania karnego.
3. Ustępu 2 niniejszego artykułu nie stosuje się, jeżeli osoba skazana po odbyciu pełnego wymiaru kary wymierzonej przez Trybunał dobrowolnie pozostaje przez okres dłuższy niż 30 dni kalendarzowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub powraca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po jego opuszczeniu.

Artykuł 7

Odwołanie, rewizja, zmniejszenie i przedłużenie wymiaru kary

1. Z zastrzeżeniem warunków zawartych w Umowie, orzeczenie kary pozbawienia wolności jest wiążące dla Rzeczypospolitej Polskiej, która w żadnym wypadku nie może go zmienić.
2. Rzeczpospolita Polska nie zwolni osoby przed upływem kary orzeczonej przez Trybunał. Rzeczpospolita Polska zaprzestaje wykonywania kary niezwłocznie po otrzymaniu od Trybunału powiadomienia o wydaniu orzeczenia lub środka, w wyniku którego kara przestaje być wykonalna.
3. Trybunał ma wyłączne prawo rozpatrywać odwołania od wyroków i wnioski o wznowienie postępowania, a Rzeczpospolita Polska nie będzie utrudniać składania takich skarg przez osobę skazaną.
4. Trybunał ma wyłączne prawo do orzekania o zmniejszeniu wymiaru kary i orzeka w tej kwestii po wysłuchaniu osoby skazanej.
5. Jeżeli Prezydium przedłuży okres pozbawienia wolności zgodnie z Regulą 146(5), może zwrócić się o stanowisko Państwa wykonania.

Artykuł 8

Ucieczka

1. Jeżeli osoba skazana zbiegnie z aresztu, Państwo wykonania niezwłocznie zawiadamia o tym Sekretarza za pomocą jakiegokolwiek środka umożliwiającego przekazanie dokumentu pisemnego.
2. Jeżeli osoba skazana zbiegnie z aresztu i opuści Rzeczpospolitą Polską, Państwo wykonania może, po konsultacji z Prezydium, wystąpić o ekstradycję lub przekazanie tej osoby przez państwo, w którym osoba ta się znajduje, na podstawie istniejących porozumień dwustronnych lub wielostronnych, lub może zwrócić się do Prezydium o jej przekazanie, zgodnie z częścią IX Statutu Rzymskiego. Trybunał może zarządzić, aby dana osoba została przekazana Państwu wykonania lub innemu państwu wyznaczonemu przez Trybunał.
3. Jeżeli państwo, w którym znajduje się osoba skazana, wyrazi zgodę na przekazanie jej Państwu wykonania, na podstawie umów międzynarodowych lub przepisów prawa krajowego, Państwo wykonania zawiadamia o tym Sekretarza na piśmie. Osobę przekazuje się Państwu wykonania tak szybko, jak to możliwe, w razie potrzeby w porozumieniu z Sekretarzem. Sekretarz zapewnia wszelką niezbędną pomoc, w tym, w razie potrzeby, przedstawia zainteresowanym państwom wnioski o tranzyt, zgodnie z Regułą 207.
4. W razie przekazania osoby skazanej Trybunałowi, Trybunał przekazuje ją Państwu wykonania. Niemniej jednak Prezydium może, działając z urzędu lub na wniosek Prokuratora lub Państwa wykonania, wyznaczyć inne państwo, w tym państwo, na którego terytorium osoba skazana zbiegła.
5. We wszystkich przypadkach na poczet kary pozostającej do odbycia zalicza się cały okres zatrzymania na terytorium państwa, w którym osoba skazana przebywała po ucieczce, oraz – jeżeli ma zastosowanie ustęp 4 niniejszego artykułu – okres zatrzymania w siedzibie Trybunału po przekazaniu osoby skazanej z państwa, w którym się znajdowała.

Artykuł 9

Zmiana w wyznaczeniu Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa wykonania

1. Prezydium, działając z urzędu lub na wniosek Państwa wykonania, osoby skazanej lub Prokuratora, może w każdej chwili postanowić o przekazaniu osoby skazanej do więzienia w innym państwie.
2. Przed postanowieniem o zmianie wyznaczenia Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa wykonania, Prezydium może:
 - (a) zwrócić się o stanowisko Państwa wykonania;
 - (b) zapoznać się z pisemnym lub ustnym wystąpieniem osoby skazanej i Prokuratora;
 - (c) zapoznać się z pisemną lub ustną opinią biegłego dotyczącą między innymi osoby skazanej;
 - (d) uzyskać wszelkie inne istotne informacje z wiarygodnych źródeł.

3. Prezydium informuje o swojej decyzji i jej uzasadnieniu osobę skazaną, Prokuratora, Sekretarza i Państwo wykonania.

Artykuł 10

Przekazanie osoby skazanej po zakończeniu wykonywania kary

1. Państwo wykonania zawiadamia Prezydium:
 - (a) 90 dni kalendarzowych przed planowanym zakończeniem wykonywania kary, że kara zostanie wykonana;
 - (b) 30 dni kalendarzowych przed planowanym zakończeniem wykonywania kary o istotnych informacjach dotyczących zamiaru Rzeczypospolitej Polskiej udzielenia zgody na pozostanie danej osoby na swoim terytorium lub o miejscu, do którego zamierza przekazać tę osobę.
2. Po wykonaniu kary osoba skazana, która nie jest obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej, może zgodnie z prawem krajowym Rzeczypospolitej Polskiej zostać przekazana do państwa, które jest zobowiązane do jej przyjęcia, lub do innego państwa, które wyrazi zgodę na jej przyjęcie, biorąc pod uwagę opinie tej osoby co do przekazania jej do tego państwa, chyba że Rzeczpospolita Polska zezwoli tej osobie na pozostanie na swoim terytorium.
3. Z zastrzeżeniem postanowień artykułu 6, Rzeczpospolita Polska może również, zgodnie ze swoim prawem krajowym, wydać lub w inny sposób przekazać daną osobę państwu, które domagało się ekstradycji lub przekazania osoby w celu przeprowadzenia postępowania karnego lub wykonania kary.

Artykuł 11

Koszty

1. Zwykłe koszty wykonania kary na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ponosi Państwo wykonania.
2. Pozostałe koszty, w tym koszty przewozu osoby skazanej do siedziby Trybunału i z powrotem oraz do i z Rzeczypospolitej Polskiej, ponosi Trybunał.
3. W przypadku ucieczki koszty związane z przekazaniem osoby skazanej ponosi Trybunał, jeżeli żadne państwo nie bierze na siebie odpowiedzialności w tym zakresie.

Artykuł 12

Komunikacja

1. Komunikację w Państwie wykonania zapewnia Minister Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Komunikację w Trybunale zapewnia Wydział Prawny i Wykonawczy Prezydium.

Artykuł 13
Wejście w życie

Umowa wchodzi w życie trzydziestego dnia po otrzymaniu przez Trybunał noty, w której Państwo wykonania powiadomi o zakończeniu krajowych procedur prawnych niezbędnych do wejścia Umowy w życie w Rzeczypospolitej Polskiej.

Artykuł 14
Zmiany i rozwiązanie Umowy

1. Umowa może zostać zmieniona, po konsultacjach, za pisemną zgodą Stron.
2. Rzeczpospolita Polska może w wycofać swoje warunki przyjęcia wniosku o umieszczenie w wykazie państw wykonania. Wszelkie zmiany lub uzupełnienia tych warunków wymagają zatwierdzenia przez Prezydium.
3. Umowa może zostać rozwiązana, po konsultacjach, przez każdą ze Stron z zachowaniem sześćdziesięciodniowego okresu wypowiedzenia. Wypowiedzenie takie nie ma wpływu na kary obowiązujące w chwili wypowiedzenia, a postanowienia Umowy mają zastosowanie do czasu zakończenia lub wygaśnięcia kar lub, w stosownych przypadkach, do czasu przekazania osoby skazanej zgodnie z artykułem 9 Umowy.

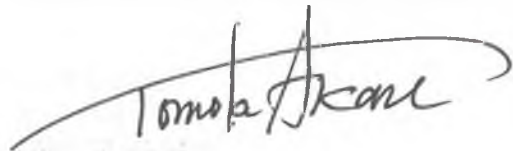
NA DOWÓD CZEGO niżej podpisani, należycie w tym celu upoważnieni, podpisali niniejszą Umowę.

Podpisano wKodze....., dnia 3 grudnia..... 2024 roku, w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, każdy w językach polskim i angielskim, przy czym obydwie teksty są jednakowo autentyczne. W razie rozbieżności rozstrzygające znaczenie ma tekst angielski.

Z UPOWAŻNIENIA
RZĄDU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Z UPOWAŻNIENIA
MIĘDZYNARODOWEGO TRYBUNAŁU KARNEGO

Oświadczam zgodność
fotokopii z oryginałem

Warszawa, dnia 19.12.2024 r.

Juchniewicz

Juliusz Juchniewicz
Zastępca Dyrektora
DEPARTAMENT PRAWNO-TRAKTATOWY

